

‘Oku teuteu ‘a Nu‘u Sila ke ta‘ata‘alo atu ki he 3G.

‘Okú ke mateuteu ki he liliu?

Text-ta‘etotongi ‘a e ‘3G’ ki he 550 ke fakapapau‘i ‘oku hokohoko atu ho‘o fetu‘utakí.

Ko e telefoni ki he Ngaahi Me‘a Fakatu‘upakeé

‘E ‘ikai toe lava ke ngāue‘aki ‘a e ngaahi nāunau 3G pē ki he tā telefoni, kau ai ‘a e 111, ‘i he hili hono tāmāte‘i atú.

‘Oku mahu‘inga ‘aupito ke vakai‘i mo liliu ki he tu‘unga fakamuimui tahá pe fakafo‘ou ho‘o nāunau faka‘ilekitulōniká koe‘uhí ke ke lava ai ‘o fetu‘utaki ki he ngaahi sēvesi fakavavevavé.

Mei he faka‘osinga ‘o e 2025, kamata‘anga ‘o e 2026, ‘e tāmāte‘i atu ai ‘e he ngaahi kautaha mōpaila (mobile) ‘i Nu‘u Silá ‘a ‘enau ngaahi netiueka 3G. Ko e 3G ko ha tekinolosia motu‘a ia ‘a ia ‘oku fakafo‘ou (upgraded) fakamāmani lahi hake ia ki he 4G mo e 5G ke ‘oatu ai ha a‘usia falala‘anga mo malu ‘i he kaha‘ú.

Ko hai ‘oku uesia?

Ko kinautolu te nau kei faka‘aonga‘i ‘a e ngaahi telefoni, tepileti pe ngaahi nāunau ‘oku fakatui ki he sinó (wearables), ngaahi nāunau fakatokanga fakafaito‘o (medical alarms), ngaahi nāunau fakatokanga ki he malú pe muimui‘i (tracking) mo ha ngaahi nāunau (devices) fakapinisi IoT kehe ‘e fiema‘u ke liliu ‘enau nāunau ki he tu‘unga fakamuimui tahá pe fakafo‘ou ke kei hokohoko atu ‘ene ngāue. ‘Oku ‘i ai ha ngaahi nāunau ‘e ni‘ihi ‘oku hū mai mei tu‘apule‘anga ‘e ‘ikai ala ngāue ‘i he ngaahi netiueka mōpaila ‘a Nu‘u Silá; ‘oku mahu‘inga ke ngāue leva ki ai ‘aki hono vakai‘i ho‘o nāunau he ‘ahó ni ke hokohoko atu ‘ene ngāue ‘i he kaha‘ú.

Ko e hā ‘a e me‘a te u fakahoko ke u mateuteu ai?

1. **Vakai‘i ho‘o nāunau faka‘ilekitulōnika to‘oto‘ó:** Text-ta‘etotongi ‘a e ‘3G’ ki he 550 ke fakapapau‘i ‘oku hokohoko atu ho‘o fetu‘utakí.
2. **‘Ātita‘i ho‘o pisinisí:** Vakai‘i ‘a e ngaahi sisitemí pea talanoa ki ho‘o kautaha fakahoko sēvesí
3. **‘Ilo Ki Ai:** Vakai ki he www.3Gshutdown.co.nz
4. **Fakahā atu ke ‘ilo‘i:** Fakapapau‘i ‘oku ‘ilo ‘a e ngaahi kaungāme‘ā mo e fāmili fēkau‘aki mo e liliu ‘oku hanganaki mai.

‘Ilo lahi ange pea tuku hifo (download) ha ngaahi nāunau tokoni ta‘etotongi mei he www.3Gshutdown.co.nz

Vakai ki he uepisaiti ‘a ho‘o kautaha mōpailá pe ‘alu ki he falekoloá ki ha tokoni lahi ange:

Ngaahi fēhu‘i ‘oku fa‘a ‘eké

‘E founa fēfē ha‘aku vakai‘i pe ‘oku ‘osi mateuteu ‘eku telefoni?

‘Oku uesia ‘e hono tāmāte‘i atu ‘o e 3G ‘a e ngaahi kautaha mōpaila kotoa pē ‘i Nu‘u Sila. Text ta‘etotongi ‘a e ‘3G’ ki he 550 ke vakai‘i ‘a e tu‘unga ho‘o telefoni, te ke ma‘u atu ha fēkau (message) ‘o fakahā atu ke ke ‘ilo‘i pe ‘oku ‘osi mateuteu ho‘o telefoni, pe ‘oku fiema‘u ha ngāue ki ai.

Kapau ‘oku fiema‘u ke u fakafo‘ou, ‘e lava nai ke u toe faka‘aonga‘i (recycle) ‘eku telefoni motu‘a?

‘Io. Te ke lava ‘o toe faka‘aonga‘i ho‘o nāunau mōpaila motu‘á ‘i he **RE:MOBILE**.

‘E lava ke toe faka‘aonga‘i ‘a e pēseti laka hake ‘i he 95% ‘o e ngaahi kongokongā. ‘Ilo lahi ange pe kumi ‘a e feitu‘u ofi taha ke ‘ave ki ai (drop-off) ‘i he www.remobile.org.nz

Ko e hā te u fai kapau ‘oku ‘ikai mateuteu ‘eku telefoni?

‘E ala fiema‘u ke ke liliu ki he fakamuimui tahá ho‘o settings (nāunau fakatonutonu ‘i he telefoni) pe polokalama fakakomipiuta ‘o e telefoni (software) pe fakafo‘ou ho‘o nāunau. Kapau ‘oku fiema‘u ke ke fakafo‘ou ho‘o nāunau, ‘oku ‘i ai ha ngaahi founa ma‘ama‘a ke ke fili mei ai. ‘Eke fakapatonu ki he ngaahi falekoloa telefoni mōpailá fēkau‘aki mo e fakafalala ki he 3G.

‘Oku fiema‘u nai ke ‘omai ha‘aku SIM kaati fo‘ou?

Kapau ‘oku ‘ikai malava ho‘o SIM kaati ‘o ngāue ‘i he 4G, ‘e ala fiema‘u ha‘o kaati fo‘ou.

Fetu‘utaki ki ho‘o kautahá ‘a ia ‘e lava ke tokoni atu ‘i hono ‘ave ho fiká ki ha SIM fo‘ou kapau ‘e fiema‘u.

‘E founa fēfē ha‘aku fakafo‘ou ki he tu‘unga fakamuimui tahá ‘a ‘eku telefoni ke faka‘aonga‘i ai ‘a e 4G/5G?

- Ke liliu ho‘o telefoni ki he tu‘unga fakamuimui tahá: fakapapau‘i kuo fakafo‘ou ‘a e polokalama komipiuta ‘i ho‘o telefoni ki he tu‘unga (version) fakamuimui tahá.
- Ke fakamo‘ui ‘a e 4G/5G ‘i ho‘o settings:
- **iPhone:** Settings > Mobile > Mobile Data Options > Voice & Data > Select 4G/5G
- **Android:** Settings > Mobile networks > Enable 4G/5G.

Ko e hā ‘a e ngaahi nāunau kehe ‘oku uesia?

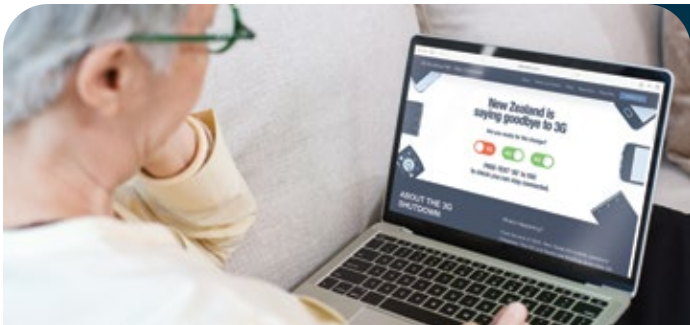
‘E ‘ikai toe lava ke faka‘aonga‘i ha fa‘ahinga nāunau ‘oku fakafēhokotaki mo fakafalala ki he 3G hili ‘a hono tāmāte‘i. ‘E lava ke kau heni ‘a e:

- Ngaahi Tepileti
- Ngaahi uasi ‘otomētiki (smart watches)
- Ngaahi me‘a fakatokanga fakafaito‘ó
- Ngaahi me‘a fakatokanga ki he malú (security alarms)
- Nāunau ki hono muimui‘i ‘o e me‘alelé (vehicle trackers)

Ko e hā ‘a e me‘a ‘e hoko kapau ‘oku ou nofo ‘i ha feitu‘u ‘oku lolotonga ngāue‘aki pē ‘a e 3G ‘o ‘ikai ha toe founa kehe?

Ki mu‘a hono tāmāte‘i ‘a e 3G, ‘e fakafo‘ou ‘e he ngaahi kautaha fakahoko ngāue mōpailá ‘enau ngaahi netiueká ki he 4G mo e 5G, ‘i Nu‘u Sila kotoa ke hokohoko atu hono fakafetu‘utaki koé pea ‘i he ngaahi ‘uhinga lahi, te ke fiefia ai ho‘o a‘usia ha mōpailá ‘oku lelei ange.

‘Ilo lahi ange pea tuku hifo ‘a e ngaahi nāunau tokoni mei he

www.3Gshutdown.co.nz

‘Oku ‘oatu ‘a e lau‘itohi fakamatalá kiate koe ‘e he NZ Telecommunications Forum